

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Brzeziński
18.08.1932 – 20.10.2018**Wspomnienie**

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Profesora Andrzeja Brzezińskiego. Odszedł od nas wybitny Naukowiec i wyjątkowy Autorytet w dziedzinie Medycznej Diagnostyki Laboratoryjnej, jeden z nielicznych znawca problemów oceny wiarygodności wyników badań laboratoryjnych, wspaniały Nauczyciel i Wykładowca, organizator i wieloletni Kierownik Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej, a równocześnie doskonały Lekarz i wspaniały Człowiek o głębokiej wiedzy i kulturze. Zdaję sobie sprawę, że nie potrafilibyśmy powiedzieć o całej działalności Profesora i Jego dokonaniach. Chciałbym odnieść się tylko do jednego aspektu działalności Profesora.

Problem oceny wiarygodności wyników badań laboratoryjnych, a tym samym klinicznej ich użyteczności jest od szeregu lat jednym z podstawowych tematów diagnostyki laboratoryjnej. Zagadnienia oceny wiarygodności wyników laboratoryjnych podjęto w Polsce stosunkowo późno m.in. ze względu na zły stan zdrowia ludności po II wojnie światowej i koniecznością szybkiej odbudowy systemu opieki zdrowotnej. Dopiero w drugiej połowie lat sześćdziesiątych XX wieku podjęto pierwsze badania i próby weryfikacji wiarygodności wyników badań laboratoryjnych, stosunkowo najwcześniej w Warszawie i Łodzi w których zostały powołane specjalne placówki (Centralne Laboratorium Analityczne m. st.

Warszawa i Laboratorium Zespołu Przychodni Specjalistycznych m. Łodzi),. Pierwsze wyniki cechowały się bardzo dużym zróżnicowaniem wyników. Doświadczenia zdobyte przy organizacji lokalnych sprawdzianów pozwoliły jednak w 1972 r. na przeprowadzenie przez Prof. A. Brzezińskiego pierwszego ogólnopolskiego sprawdzianu chemicznego, do udziału w którym zaproszono 250 laboratoriów szpitalnych różnego szczebla. Uzyskane w tym sprawdzianie wyniki w pewnej mierze były jednym z czynników stymulujących organizację w 1973 r. przez prof. J. Sznajda I Krajowego Symposium pt.: „Kontrola badań laboratoryjnych”, które spotkało się z żywym zainteresowaniem. Problematyka dotycząca oceny wiarygodności badań laboratoryjnych, a tym samym ich klinicznej użyteczności wzbudziła duże zainteresowanie w środowisku, stała się tematem odrębnych sympozjów, organizowanych przez prof. A. Brzezińskiego na kolejnych Zjazdach Naukowych PTDL. Uzyskiwane doświadczenia pozwalały na stworzenia równocześnie jakiegoś zintegrowanego ogólnopolskiego programu systemu sprawdzianów międzylaboratoryjnych. Powstała koncepcja organizacji przez Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej w Łodzi wspólnych sprawdzianów badań, obejmujących początkowo 12 podstawowych oznaczeń chemicznych, regularnie raz w miesiącu, każdorazowo z użyciem dwóch materiałów kontrolnych. Kolejne edycje tych sprawdzianów ulegały różnym, wielokierunkowym zmianom i modyfikacjom, z początkowej liczby 40 uczestników zwiększyła się ona do 250. Fakt, że od wielu lat te comiesięczne sprawdziany są realizowane do dnia dzisiejszego, bez żadnych przerw i zakłóceń, może budzić ogromną satysfakcję.

W 1978 r. w ramach Krajowego Zespołu Specjalistycznego ds. Diagnostyki Laboratoryjnej zostały opracowane „Wytyczne w sprawie organizacji i zasad działania w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej i mikrobiologicznej”, w których jeden z załączników dotyczył m.in. zasad uczestnictwa, prowadzenia i oceny sprawdzianów międzylaboratoryjnych. Równocześnie w 1978 r. Ministerstwo Zdrowia powołało specjalną Komisję ds. Standaryzacji i Kontroli Jakości Badań Laboratoryjnych i Mikrobiologicznych”, której funkcję przewodniczącego powierzono prof. Andrzejowi Brzezińskiemu. Choć Komisja miała stosunkowo ograniczone możliwości działań organizacyjnych, to w praktyce zyskała możliwość częściowego finansowania centralnego programu sprawdzianów międzylaboratoryjnych. Jakkolwiek początkowe wyniki sprawdzianów nie były zadowalające, to obserwowano stopniową poprawę wiarygodności wyników kontrolnych. Uzyskiwane wyniki prowadzenia programu centralnego były tak zadowalające, że podjęto próbę wdrożenia powszechnego programu ogólnopolskiego sprawdzianów chemicznych, co wiązało się z m.in. z koniecznością klasyfikacji laboratoriów. Zaproponowano wyróż-

nienie 5 głównych pionów organizacyjnych, a zatem laboratoria akademickiej służby zdrowia (gr. – I), stacjonarnej służby zdrowia, szpitalne (gr. – II), otwartej służby zdrowia, ambulatoryjna (gr. – III), przemysłowej służby zdrowia (gr. – IV) oraz „inne” placówki, np. prywatne (gr. – V). Jednocześnie wyróżniono 4 klasy wielkości laboratoriów w zależności od liczby zatrudnionych fachowych pracowników. W 1982 r. podjęto powszechny program sprawdzianów chemicznych, obejmujący 10 podstawowych oznaczeń chemicznych, badania wykonywane dwukrotnie w ciągu roku, przy równoległym wykorzystywaniu 5 materiałów kontrolnych. Uczestniczyło w powszechnym programie sprawdzianu chemicznego ok. 1900 uczestników, a liczba oznaczanych parametrów stopniowo zwiększała się (w 1992 oznaczano 21 parametrów, a w 2016 r. – 27 parametrów). Po powszechnym programie chemicznym stopniowo podjęto próby oznaczeń innych parametrów, np. równowagi kwasowo-zasadowej, badań parametrów hematologicznych, itp. Lawinowo wzrastające liczba uzyskiwanych wyników badań w znacznej mierze przekraczały możliwości ich poprawnego opracowywania przez zespół pracowników Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej w Łodzi. Kilkuletnie starania doprowadziły do powołania przez Ministra Zdrowia w Łodzi Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej (1997 r, z kolejnymi zmianami w 2006 r.). Zgodnie ze Statutem tej placówki przedmiotem działalności Centralnego Ośrodka jest zapewnienie klinicznie wymaganej wiarygodności wyników badań laboratoryjnych. W jakiejś mierze o wielkości dokonywanych każdego roku prac,

mogą wskazywać dane dotyczące 2016 r., w którym prof. Andrzej Brzeziński zdecydował się zakończyć pracę na stanowisku Dyrektora Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej. Podobnie jak w latach poprzednich w ramach 8 programów oceny wiarygodności wynik badań laboratoryjnych realizowane było 28 sprawdzianów międzylaboratoryjnych, w tym: powszechny sprawdzian chemiczny, sprawdzian immunochemiczny podstawowy, sprawdzian immunochemiczny poszerzony, sprawdzian hematologiczny, sprawdzian koagulologiczny, sprawdzian markerów kardiologicznych, sprawdzian RKZ i elektrolitów ISE, a także centralny program chemiczny. Uczestniczyło w tych programach ok. 1600 medycznych laboratoriów diagnostycznych, oceniono 768 114 wyników.

Należy zdawać sobie sprawę, że ten ogrom badań był błyskawicznie, wnikliwie analizowany, wyniki ocen przekazywane do wszystkich zainteresowanych, a przecież w Centralnym Ośrodku zasadniczo pracowało tylko 3 osób. Jestem świadomy, że odnosząc się wyłącznie do działalności Profesora Andrzeja Brzezińskiego dotyczącej problemów oceny wiarygodności w aspekcie użyteczności danych klinicznych mogłem tylko napomknąć o fragmenty tych działań. Był to tylko jeden z elementów działalności Profesora Andrzeja Brzezińskiego, wybitnego Naukowca, Nauczyciela i Wykładowcy, mający ogromne znaczenie dla rozwoju polskiej diagnostyki laboratoryjnej.

Jan Kanty Kulpa

Ogólnopolska Konferencja „I Wrocławskie Spotkanie Medycyny Laboratoryjnej. Wyzwania, możliwości i trendy w diagnostyce”. 23 marca 2018 r., Wrocław

23 marca 2018 r. na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Diagnostyczna: „I Wrocławskie Spotkanie Medycyny Laboratoryjnej. Wyzwania, możliwości i trendy w diagnostyce”. Organizatorami spotkania była Katedra Analityki Medycznej wraz z Oddziałem PTDL we Wrocławiu. Wydarzenie zostało podzielone na 4 sesje tematyczne: kliniczno-laboratoryjne aspekty chorób sercowo-naczyniowych, współczesna transplantologia nefrologiczna, nowości diagnostyczne w dziedzinie onkologii i endokrynologii oraz praktyczne aspekty diagnostyki hematologicznej. Dodatkowo w trakcie spotkania odbyła się sesja plakatu oraz obrady grupy roboczej ds. POCT i grupy roboczej przy PTDL ds. standaryzacji badania osadu moczu.

Olga Loska

Członek Zarządu Oddziału PTDL we Wrocławiu

Konferencja „Pomorsko-Mazurskie Spotkania z Diagnostyką Laboratoryjną”. 19-20 kwietnia 2018, Jurata

W dniach 19-20 kwietnia 2018 r. w Juracie odbyła się VIII Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Pomorsko-Mazurskie Spotkania z Diagnostyką Laboratoryjną”. Organizatorem spotkania były oddziały terenowe PTDL w Gdańsku, Słupsku oraz Olsztynie. Twórcą programu naukowego Konferencji była dr hab. Agnieszka Jankowska-Kulawy z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

W spotkaniu uczestniczyło 140 diagnostów. Swoją ofertę przedstawiło kilkanaście firm medycznych z całej Polski zajmujących się diagnostyką laboratoryjną. Bogaty program naukowy Konferencji obejmował najbardziej aktualne zagadnienia i nowości w zakresie diagnostyki koagulologicznej, chorób serca oraz chorób cywilizacyjnych.

Organizowana corocznie Konferencja jest formą integracji środowiska diagnostów laboratoryjnych. Zaproszeni wykładowcy są znanymi i cenionymi specjalistami w dziedzinie laboratoryjnej diagnostyki medycznej, biochemii i chemii klinicznej. Przedstawienie nowości i najbardziej aktualnych problemów diagnostycznych pozwala na podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników Konferencji, jak również jest sposobem na zdobycie punktów edukacyjnych.

24 maja 2018 w sali wykładowej Oddziału Analityki GUMed odbyło się cykliczne spotkanie studentów pod hasłem „LABirynt Kariery”. Omawiano między innymi problemy związane ze specyfiką zawodu diagnosty oraz możliwościami zatrudnienia po uzyskaniu dyplomu. Na spotkaniu wykład pod tytułem „Oddział Gdański

Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej vs tarczycą” wygłosiła dr hab. Agnieszka Jankowska-Kulawy.

26 maja 2018 w centrum handlowym „Manhattan” studenci Oddziału Analityki Medycznej GUMed uczestniczyli w ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Pacjent pod opieką diagnosty. Tarczycą”. Akcja odbyła się pod patronatem Oddział PTDL w Gdańsku.

W grudniu 2018 Oddział PTDL w Gdańsku objął patronatem wykłady internetowe dla diagnostów laboratoryjnych organizowane przez ALAB Laboratoria. W najbliższym roku planuje się sześć takich wykładów.

Dnia 7 grudnia 2018 w budynku Atheneum Gedanense Novum Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego odbyła się XIII Debaty Studentów Analityki Medycznej. Było to spotkanie ogólnopolskie, po raz pierwszy organizowane w Gdańsku. W części oficjalnej wykład pod tytułem „Tarczycą pod ochroną” wygłosiła dr hab. Agnieszka Jankowska-Kulawy. Wydarzenie zorganizowano pod patronatem Oddziału PTDL w Gdańsku.

Agnieszka Jankowska-Kulawy

Przewodnicząca Oddziału PTDL w Gdańsku

X Ogólnopolska Konferencja Naukowo – Szkoleniowa wraz z XXVII Konferencją Naukowo – Szkoleniową Diagnostów Laboratoryjnych Wojska Polskiego. 24-25 maja 2018 r., Szklarska Poręba

W dniach 24 – 25 maja 2018 w Szklarskiej Porębie odbyła się XXVII Konferencja Naukowo – Szkoleniowa Diagnostów Laboratoryjnych Wojska Polskiego wraz z X Ogólnopolską Konferencją Naukowo – Szkoleniową PTDL Oddział Wrocław zorganizowana przez Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej 4. Wojskowego Szpitala Klinicznego we współpracy z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu. Patronat nad konferencją objęli również: Ministerstwo Obrony Narodowej, Polskie Towarzystwo Diagnostyki Laboratoryjnej oraz Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych.

Na zaproszenie Organizatorów do Szklarskiej Poręby przyjechali znakomici specjaliści z zakresu laboratoryjnej diagnostyki medycznej, a także przedstawiciele Wojskowej Służby Zdrowia. Pierwszy dzień konferencji był okazją do wymiany doświadczeń związanych z funkcjonowaniem Zakładów Laboratoryjnej Diagnostyki Medycznej w strukturach Szpitali Wojskowych, jak również problemami diagnostów laboratoryjnych Wojska Polskiego pełniącymi służbę poza granicami kraju. Drugi dzień konferencji poświęcony był najnowszym doniesieniom z zakresu laboratoryjnej diagnostyki medycznej.

W trakcie konferencji obchodzono także Dzień Diagnosty Laboratoryjnego, podczas którego Prezes KIDL, dr Elżbieta Puacz, wręczyła odznaczenia zasłużonym diagnostom laboratoryjnym województwa dolnośląskiego.

Olga Loska

Członek Zarządu Oddziału PTDL we Wrocławiu

Oddział Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej w Białymstoku

W ostatnich tygodniach 2018 roku Oddział PTDL w Białymstoku był współorganizatorem 3 konferencji naukowo-szkoleniowych i 2 warsztatów. Podczas każdej konferencji z wykładowcami spotkało się po około 70 diagnostów. Mieliśmy okazję zapoznać się z ofertą firm: Randox Laboratories Polska Sp. z o.o., Argenta Sp. z o.o. Sp. k., Marcel S.A. i Roche Diagnostics Polska Sp. z o.o. W październiku dr Renata Winnicka z Pracowni Diagnostyki Toksykologicznej Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi przedstawiła wykład „Wybrane zagadnienia z laboratoryjnej diagnostyki toksykologicznej w świetle obowiązujących przepisów i własnych doświadczeń.” W czasie listopadowego spotkania dr Joanna Klimaszewska-Łata z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego omówiła badania lipidowe w kontekście przewidywania naszej przyszłości. Podczas grudniowego, świątecznego, spotkania Tomasz Kucharski, Dyrektor Marketingu Roche Diagnostics Polska Sp. z o.o., rozwiewał wątpliwości związane z wybranymi aspektami oznaczania biotyny. Na zorganizowanych w tym czasie warsztatach mogliśmy się zapoznać z tajnikami kontroli wewnątrzlaboratoryjnej, które przybliżył dr Wojciech Gernard, a diagności zdający egzamin specjalizacyjny mieli okazję analizować preparaty krwi i szpiku pod okiem dr hab. Małgorzaty Rusak. Oddział cały czas ściśle współpracuje ze studentami zrzeszonymi w organizacji Kreatywny Diagnosta Laboratoryjny, której od grudnia br. przewodniczy Katarzyna Dłużewska.

Małgorzata Rusak

Przewodnicząca Oddziału PTDL w Białymstoku

Oddział Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej w Katowicach – ważne wydarzenia

W dniu 30 października 2018 r w Centrum Onkologii – Instytucie im. M. Skłodowskiej-Curie, Oddział w Gliwicach odbyły się dwa wydarzenia naukowe: konferencja „Hemostaza w onkologii” oraz symposium naukowo-szkoleniowe „Najnowsze rozwiązania i trendy w zakresie badań hemostazy i białek specyficznych”. Wydarzenia zostały zorganizowane przez Katowicki Oddział PTDL, Instytut Onkologii oraz firmę Simens Healthcare Sp. z o.o. W otwierającym wykładzie przedstawiona została diagnostyka i monitorowanie leczenia szpiczaka plazmocytozy przez Panią dr hab. Małgorzatę Krawczyk-Kuliś z Instytutu Onkologii w Gliwicach. Natomiast kolejne dwa wykłady poruszały tematy: hemostazy w onkologii oraz monitorowania leczenia doustnymi, bezpośrednimi inhibitorami trombiny i aktywnego czynnika X (DOAC) – wykłady wygłosił Pan prof. Jerzy Windyga z Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie. W konferencji uczestniczyli diagnosty laboratoryjni oraz lekarze, dzięki czemu wydarzenie stało się zarówno platformą dla wymiany wiedzy i doświadczeń, jak i stworzyło sprzyjające warunki do integracji tych środowisk. Drugie wydarzenie – symposium naukowo-szkoleniowe odbyło się w Zakładzie Analityki i Biochemii Klinicznej, gdzie szczegółowo i praktycznie zostały

omówione aspekty badań z zakresu hemostazy oraz białek specyficznych w tym białek ostrej fazy i kacheksji nowotworowej, które mają istotne znaczenie u chorych na nowotwory złośliwe. Symposium poprowadziła Pani mgr Aleksandra Chmura z ramienia Instytutu Onkologii oraz Pan Adrian Poloczek i Pani Aneta Brzezińska z ramienia firmy Siemens Healthcare Sp. z o.o. Udział w wydarzeniach umożliwił uczestnikom uzyskanie punktów edukacyjnych przyznanych przez PTDL.

Jolanta Mrochem-Kwarciak

Przewodnicząca Oddziału PTDL w Katowicach

Oddział Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej w Krakowie – ważne wydarzenia

Oddział PTDL w Krakowie liczy ponad 600 członków. W roku 2018 zasililo jego szeregi ponad 70 osób. Działalność naukowa Oddziału opiera się głównie na organizowaniu raz w miesiącu, od października do czerwca, spotkań szkoleniowych. Wykłady cieszą się dużą popularnością. Ciekawa tematyka z różnych dziedzin diagnostyki laboratoryjnej, znakomici wykładowcy przyciągają dużą grupę słuchaczy. Często gościemy też lekarzy klinicystów, co jest niezmiernie ważne z praktycznego punktu widzenia w pracy diagnosty. Zawsze jest okazja do dyskusji, zadawania pytań. Staramy się aby spotkania które odbywają się w czasie przedświątecznym połączyć z niewielkim poczęstunkiem, co daje możliwość składania sobie życzeń i sprzyja integracji Towarzystwa. Na zebrania zapraszamy też firmy związane z rynkiem diagnostycznym i wtedy jest okazja poznać nowe technologie i aparaturę.

Co roku, w maju organizujemy dwudniową konferencję wyjazdową „Majowe spotkania z Diagnostyką Laboratoryjną”, która odbywa się w niezwykle urokliwych Przegorzałach. Konferencja składa się z wielu sesji poświęconych najbardziej aktualnym zagadnieniom z dziedziny diagnostyki laboratoryjnej. Zapraszamy także ekspertów z innych dziedzin, którzy przybliżają nam istotne dla naszej pracy aspekty prawne czy organizacyjne. Podczas konferencji jest możliwość odwiedzania stoisk firmowych, zapoznania się z ofertami firm obecnych na rynku diagnostycznym i dyskusji z przedstawicielami.

Joanna Kowalik

Sekretarz Oddziału PTDL w Krakowie

Oddział Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej w Łodzi – ważne wydarzenia

W dniach 21-22 września 2018r. odbyła się plenerowa konferencja naukowo-szkoleniowa: „Łódzkie Spotkania Diagnostyczne 2018”, tradycyjnie w Opactwie Cystersów -Podklasztorze. Celem konferencji jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych w ramach szkolenia ciągłego, wymiana poglądów i integracja środowiska. W murach i otoczeniu najlepiej zachowanego w Europie kompleksu Opactwa Cystersów, 100 członków oddziału łódzkiego

PTDL uczestniczyło w corocznym wyjazdowym spotkaniu organizowanym przez Oddział PTDL w Łodzi. Do udziału w konferencji zostało zaproszonych dwóch absolwentów OML Uniwersytetu Medycznego w Łodzi z najwyższą średnią końcową. Tematem przewodnim spotkania były zagadnienia związane z sepsą – w sesji udział wzięli: dr hab. Anna Mertas, prof. Marek Paradowski, mgr Michał Kozłowski. Pan dr hab. Ernest Kuchar przedstawił aspekt współpracy klinicysty z diagnostą laboratoryjnym w zakresie diagnostyki mononukleozy zakaźnej. Z prawnymi i filozoficznymi zagadnieniami związanymi z testami genetycznymi zapoznał zebranych prof. Lucjusz Jakubowski. Rolę diagnosty w terapii z wykorzystaniem przeciwciał monoklonalnych wskazała prof. Ewa Balcerczak. Zupełnie nowe spojrzenie na rolę grafenu przedstawiła dr hab. Joanna Sikora w wykładzie pt. „Nanotechnologia w medycynie”. Współorganizatorami konferencji były firmy współpracujące z laboratoriami medycznymi, które prezentowały swoją ofertę w sali wystawowej. Odbyła się też sesja satelitarna pt. „Oferta firm”, w której przedstawiciele firm przedstawiali swoje najciekawsze produkty.

Drugim ważnym wydarzeniem dla członków Oddziału PTDL w Łodzi była uroczysta, połączona konferencja PTDL i KIDL w dniu 16 listopada 2018 roku, podczas której m.in. członkom naszego Oddziału PTDL zostały wręczone nagrody i odznaczenia: Dyplom za Wzorową Pracę oraz odznaczenie Zasłużony Diagnosta Laboratoryjny. Wszystkim odznaczonym składamy serdeczne gratulacje.

*Alina Niewiadomska
Przewodnicząca Oddziału PTDL w Łodzi*

Konferencja „Diagnostyka Laboratoryjna – Olsztyn 2018”, 18-19 października 2018, Olsztyn

W dniach 18-19 października 2018r. odbyła się konferencja „Diagnostyka Laboratoryjna – Olsztyn 2018” zorganizowana przez zarząd Oddziału PTDL w Olsztynie. W konferencji wzięło udział 66 uczestników. Symposium rozpoczęło się wykładem „Ochrona danych osobowych w zawodzie diagnosty laboratoryjnego”. Ponadto, program naukowy obejmował: sesję nefrologiczną, w czasie której poruszono tematy związane z przewlekłą niewydolnością i transplantacją nerek oraz szczególną rolę medycznego laboratorium diagnostycznego w tym procesie. Kolejna sesja poświęcona była zagadnieniom z zakresu zaburzeń w układzie hemostazy, uzupełnionym o prezentację przypadków klinicznych. Konferencję zakończyły sesje toksykologiczna i alergologiczna, w czasie której omówiono rolę mikroflory jelitowej w alergiach pokarmowych i diagnostykę serologiczną. Całe przedsięwzięcie możliwe było dzięki wsparciu 16 firm diagnostycznych, partnerem strategicznym była firma SIEMENS.

*Violetta Brzozowska
Przewodnicząca Oddziału PTDL w Olsztynie*

45th International Society of Oncology and BioMarkers (ISOBM) „Tumor diagnosis and therapy – role of biomarkers” 24-27 listopada 2018 r., Hamburg, Niemcy

W dniach 24-27 listopada 2018 roku w Hamburgu odbył się 45. kongres międzynarodowego towarzystwa naukowego ISOBM (International Society of Oncology and BioMarkers) zatytułowany „Tumor diagnosis and therapy – role of biomarkers”. W kongresie wzięło udział ponad 200 uczestników z 15 krajów w tym 6 osób z Polski. Podczas Kongresu prezentowanych było ok. 70 plakatów oraz ponad 100 wykładów przedstawiających aktualny stan wiedzy z zakresu onkologii klinicznej i biomarkerów nowotworowych, a w szczególności aspekty związane z rakiem sutka, jajnika, gruczołu krokowego czy rakiem płuca. Problematyka obejmowała badania podstawowe, diagnostykę oraz monitorowanie przebiegu terapii i badania kliniczne.

Prezentowano najnowsze osiągnięcia w zakresie diagnostyki opartej na tzw. płynnej biopsji – m.in. badania krążących komórek nowotworowych oraz krążących: DNA, mikroRNA i egzosomów. Wykłady objęły również problematykę wpływu mikrośrodowiska i umiejscowienia zmiany nowotworowej na proces nowotworzenia oraz na ekspresję biomarkerów. Kolejnym istotnym zagadnieniem było biobankowanie, w tym istotny wpływ błędów przedanalizacyjnych na uzyskiwane wyniki. Podkreślano, regulowaną planowanymi do wprowadzenia normami ISO, konieczność dokumentowania wszystkich etapów badań niezależnie od typu materiału biologicznego. Przedmiotem prezentacji były również zagadnienia z zakresu bioinformatyki, np. prace zmierzające do stworzenia tzw. atlasu nowotworów, uwzględniającego wpływ lokalizacji narządowej i upływu czasu na obserwowane zmiany w ocenie ekspresji biomarkerów.

Omawiano również poszukiwania nowych biomarkerów, takich jak np. białko TK-210 w monitorowaniu przebiegu chłoniaków, białaczek i szpiczaka mnogiego czy L1CAM w raku jajnika, jak również możliwe zastosowania dobrze znanego białka AFP jako nośnika substancji terapeutycznych.

Wiele uwagi poświęcono również problematyce immunoterapii przeciwnowotworowej, w tym od strony bardzo praktycznej – walidacji technik oceny ekspresji PD-1 PD-L1, PD-L2. Prezentowano również najnowsze doniesienia o wpływie mikroflory jelitowej na modyfikowanie odpowiedzi immunologicznej.

Wykładowcami 45 kongresu ISOBM byli tak znakomici prelegenci jak: Prof. Yosef Yarden (Weizmann Institute of Science, Rehovot, Izrael), który wygłosił wykład na temat mechanizmów działania receptorów HER2 i EGFR oraz ich znaczenia w terapii nowotworów, Prof. Klaus Pantel (University of Hamburg, Niemcy), który mówił na temat klinicznego zastosowania oznaczania krążących komórek nowotworowych w ramach płynnej biopsji, jak również dr. Ian Cree (International Agency for Research on Cancer (IARC), WHO), który zapoznał uczestników z problematyką immunosupresji w raku piersi oraz omówił diagnostykę raka jelita grubego i odbytnicy w oparciu o badanie krwi.

Kolejny, 46. kongres ISOBM planowany jest w Atenach, w dniach 1-4 listopada 2019 roku.

Mariusz Kulińczak, Michalina Zajdel, Joanna Moes-Sosnowska
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Warszawie

Ogólnopolska Konferencja SUM w Katowicach „Ostra i przewlekła niewydolność serca – diagnostyka, monitorowanie, prognozowanie”. 4 grudnia 2018 r., Sosnowiec

W dniu 4 grudnia 2018 bieżącego roku, w auli kampusu Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej (WFzOML) w Sosnowcu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, toczyły się obrady Ogólnopolskiej Konferencji, noszącej tytuł: „Ostra i przewlekła niewydolność serca – diagnostyka, monitorowanie, prognozowanie”. Konferencja odbyła się pod honorowym patronatem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej oraz Rektora SUM w Katowicach i Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych. Organizatorem konferencji było Kolegium Kształcenia Podyplomowego WFzOML w Sosnowcu, zaś współorganizatorem i fundatorem grantu edukacyjnego była firma Roche Diagnostics Polska Sp. z o. o. Aktualność tematyki, będącej przedmiotem obrad, zgromadziła około 300 Uczestników, w tym szczególnie diagnostów laboratoryjnych różnych specjalności. Jednakże, ta znacząca frekwencja Uczestników była z pewnością także i pochodną zapowiedzianej obecności wybitnych Autorytetów z dziedziny kardiologii i diagnostyki laboratoryjnej, tj. Profesorów Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego (CMUJ), Instytutu Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie, jak również Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (SUM). Wykładowcami, którzy przyjęli zaproszenie do wygłoszenia prelekcji podczas Konferencji byli bowiem Profesorowie: Jadwiga Nessler, Bogdan Solnica, Przemysław Leszek, Piotr Rozentryt i Bartosz Hudzik.

Konferencja okazała się nie tylko owocnym spotkaniem szkoleniowym, ale i sposobnością do podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz do wymiany doświadczeń.

Katarzyna Winsz-Szczotka
Kierownik Kolegium Kształcenia Podyplomowego
WFzOML w Sosnowcu, SUM w Katowicach

II Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „WARSZAWSKA JESIEŃ DIAGNOSTYCZNA”. 22-23 listopada 2018 r., Warszawa

Zarząd Oddziału Warszawskiego PTDL zachęcony ogromnym sukcesem merytorycznym i frekwencyjnym ubiegłorocznej kon-

ferencji, podjął wyzwanie zorganizowania kolejnej, drugiej edycji *Warszawskiej Jesieni Diagnostycznej*.

Konferencja ponownie została objęta Patronatem Honorowym przez władze Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w osobach Pana prof. Piotra Wroczyńskiego – Dziekana Wydziału oraz Pani prof. Grażyny Nowickiej – Prodziekana ds. Oddziału Medycyny Laboratoryjnej.

Tegoroczną edycję *Warszawskiej Jesieni Diagnostycznej* zaszczyliło swoją obecnością wielu wyjątkowych Gości. W szczególności zaproszenia do udziału przyjęli dr hab. Anna Mertas – Prezes ZG PTDL, prof. Bogdan Solnica – Prezes ZG PTDL kadencji 2010-2017, prof. Maciej Szmitkowski – Konsultant Krajowy ds. diagnostyki laboratoryjnej oraz dr n. med. Monika Jabłonowska – Konsultant Wojewódzki ds. diagnostyki laboratoryjnej, Jakub Berezowski – Dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia, Małgorzata Gałązka-Sobotka – Dyrektor Instytutu Zarządzania w Ochronie Zdrowia Uczelni Łazarskiego, Łukasz Janowski – Prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie, Dariusz Oleński – Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej, Joanna Robak – Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Płocku oraz Radosław Sierpiński – Doradca Ministra Zdrowia.

Organizatorzy, chcąc zapewnić różnorodność tematyki poruszanej podczas Konferencji oraz jak najlepiej wypełnić postawione przed nimi oczekiwania przedstawicieli różnych środowisk diagnostycznych z całego kraju, zdecydowali się przyjąć jako temat przewodni zagadnienie *Interdyscyplinarnej roli medycznego laboratorium diagnostycznego w medycynie klinicznej i w strukturze systemu ochrony zdrowia*.

Część naukowa Konferencji rozpoczęła się wykładem inauguracyjnym pt. *Alergia pokarmowa u dzieci – problem przejściowy czy na całe życie?*, który został wygłoszony przez Pana Profesora Marka Kulusa, wybitną postać medycyny klinicznej, Prezydenta Polskiego Towarzystwa Alergologicznego. Jednocześnie tradycją naszej Konferencji stał się wykład noblowski, który podobnie jak w roku ubiegłym, wygłosił Pan Profesor Dariusz Sitkiewicz. Tegoroczny wykład nosił tytuł *Nobel 2018 – górą biochemia i immunologia*.

W trakcie II edycji *Warszawskiej Jesieni Diagnostycznej*, blisko 170 uczestników miało możliwość wysłuchania 28 wykładów, podzielonych na sześć sesji tematycznych: Sesja I – Interdyscyplinarna rola MLD w diagnostyce klinicznej, Sesja II – Diagnostyka laboratoryjna w sporcie, Sesja III – Diagnostyka *in vitro* alergii i nietolerancji pokarmowych, Sesja IV – Badania układu krzepnięcia, Sesja V – Zastosowanie techniki LC-MS/MS w diagnostyce laboratoryjnej oraz Sesja VI – VARIA diagnostyczna.

Szczególnym zainteresowaniem cieszył się panel dyskusyjny, zorganizowany po raz pierwszy w historii konferencji oddziałów PTDL. Dyskusja na temat *Roli medycznego laboratorium diagnostycznego w systemie ochrony zdrowia*, została poprzedzona czterema referatami dotyczącymi różnych aspektów zarządzania medycznym laboratorium diagnostycznym w strukturze szpitali. Moderatorami panelu były: Monika Jabłonowska – Konsultant Wojewódzki ds. diagnostyki laboratoryjnej oraz Justyna Marynowska – Kierownik MLD SPZLO w Piasecznie, MBA in Medicine.

Podsumowując rozważania zaproszeni eksperci uznali, iż odpowiednio zarządzane MLD, stanowiące integralną część szpitala, może w istotny sposób przyczynić się do wzrostu jego dochodów. Konferencji towarzyszyła także wystawa aparatury i odczynników do diagnostyki laboratoryjnej, w której swoją ofertę przedstawiło 30 firm z rynku IVD. Poza udziałem w wystawie, przedstawiciele firm wygłosili interesujące wykłady w ramach poszczególnych sesji naukowych. Patronat medialny nad konferencją objęło wydawnictwo *Laboratorium – przegląd ogólnopolski*.

Mamy nadzieję, iż *II Warszawska Jesień Diagnostyczna* spełniła oczekiwania uczestników, przede wszystkim pod względem merytorycznym, ale także towarzyskim. Dlatego już teraz zapraszamy do udziału w III edycji *Warszawskiej Jesieni Diagnostycznej*, która w odróżnieniu od poprzednich jest zaplanowana w dniach 24-25 października 2019 roku.

Sławomir Białek
Przewodniczący Oddziału PTDL w Warszawie

Dział Komunikaty opracowały:

Katarzyna Fischer – Członek Zarządu Głównego PTDL

Urszula Rychlik – Członek Zarządu Głównego PTDL

